

9. 10. 2019

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

K limitu stonásobku ceny ubytování za jeden den pro náhradu škody na vnesených věcech, se zvláštním zřetelem na krádeže sportovních kol

Na první pohled jednoduchá zákonná limitace výše náhrady škody na vnesených věcech, ke které je povinován ubytovatel ubytovanému, může v praxi způsobovat značné obtíže, jak o tom svědčí řízení, které vyústilo v rozsudek Nejvyššího soudu ČR spis. zn. 25 Cdo 3580/2018, ze dne 30. 5. 2019.

Podle ust. § 2946 odst. 1 občanského zákoníku (o. z.), kdo provozuje pravidelně ubytovací služby, nahradí škodu na věci, kterou ubytovaný vnesl do prostor vyhrazených k ubytování nebo k uložení věcí, popřípadě na věci, která tam byla pro ubytovaného vnesena. To platí i tehdy, byla-li věc za tím účelem ubytovatelem převzata. Podle ust. § 2948 odst. 1 o. z., škoda se hradí do výše odpovídající stonásobku ceny ubytování za jeden den. (Tento limit se neuplatní, byla-li věc převzata do úschovy, odmítl-li ubytovatel úschovu věci v rozporu se zákonem nebo byla-li škoda způsobena ubytovatelem nebo tím, kdo v provozu pracuje, pak se podle ust. 2948 odst. 2 o. z. hradí škoda bez omezení.)

Skutkový základ sporného případu a nesprávné posouzení věci nižšími soudy

Host ubytovaný v penzionu umístil své jízdní kolo do stojanu na jízdní kola, který se nacházel uvnitř penzionu na volně přístupné chodbě, a kolo uzamkl zámek, avšak bylo mu neznámým pachatelem odcizeno.

Soud prvního stupně dovodil, že se jedná o odpovědnost provozovatele ubytovacího zařízení podle ust. § 2946 o. z. za škodu vzniklou na vnesené věci a uložil žalovanému provozovateli penzionu, aby ubytovanému žalobci (hostu) nahradil škodu ve výši 60 000 Kč, když tato částka odpovídá obvyklé ceně věci ve smyslu ust. § 2969 odst. 1 o. z. I když se žalovaný provozovatel penzionu bránil tím, že kolo bylo možno umístit do uzamykatelné garáže, soud dospěl k závěru, že žalobce (host) správně vyhodnotil stojan jako místo pro uložení kola, neboť z ničeho nebylo zjistitelné jiné místo určené pro ukládání kol.

Rozsudek soudu prvního stupně potvrdil i odvolací soud, který poznamenal, že zaplatil-li žalobce za ubytování za dobu od 4. 9. do 6. 9. 2015 částku 4 000 Kč, cena ubytování za jeden den činí 1 333 Kč a stonásobek 133 300 Kč, a proto žalobcem požadovaná náhrada škody tento limit nepřekračuje.

Nutnost rozpočítat celkovou cenu za ubytování na jednotlivé osoby a noci

Nejvyšší soud ČR, k němuž si podal dovolání žalovaný, v rozsudku spis. zn. 25 Cdo 3580/2018, ze dne 30. 5. 2019, uvedl, že zákon blíže neurčuje, jak má být vyložen pojem stonásobku ceny ubytování za jeden den. **Je opodstatněné, aby se limit vztahoval na celkovou škodu na všech věcech ubytovaného, nikoliv na škodu na každé jednotlivé poškozené věci. Je-li v jednom ubytovacím prostoru (pokoji, apartmá) ubytováno více osob, je základem pro výpočet limitu náhrady škody na věcech každé z těchto osob cena za tento ubytovací prostor a den dělená počtem v něm ubytovaných osob, nelze-li dovodit jiný způsob určení ceny pro poškozeného**

(např. při odlišné ceně pro děti apod.). Limit se musí odvíjet od ceny odpovídající ceně za ubytování pro osobu poškozeného, nikoli ceně za celý pokoj či apartmán, jsou-li v něm ubytované další osoby. To znamená, že limitem náhrady škody bude stonásobek ceny ubytování, kterou zaplatil poškozený za svou osobu za jeden den. Zaplatil-li ubytování i pro další osoby, tato částka se do limitu promítnout nemůže. Každá další v pokoji či apartmá ubytovaná osoba by totiž při vzniku škody na své vnesené věci právo na náhradu škody opět do výše odpovídající stonásobku ceny ubytování za tuto jednotlivou osobu za jeden den.

Nejvyšší soud proto zrušil rozhodnutí odvolacího soudu, který nesprávně vycházel z toho, že cena ubytování za jeden den ve smyslu ust. § 2948 odst. 1 o. z. je cena ubytování za pokoj bez ohledu na počet v něm ubytovaných osob. Odvolací soud také nesprávně z data ubytování (4. - 6. 9. 2015) dovodil, že pobyt trval tři dny, ač podle zvyklostí datum nástupu a odjezdu nezahrnuje celý den. V dalším řízení, protože věc byla odvolacím soudu vrácena, bude nutno se vypořádat i s námitkou žalovaného, že zaplacená cena ubytování (4000 Kč) je cenou zaplacenou za čtyři osoby. Z dosavadních skutkových zjištění je zřejmé, že byla zaplacená částka 4000 Kč, avšak není zřejmé, zda ji ubytovaný zaplatil pouze za svou osobu či za více osob.

Lze tedy prozatím pro účely tohoto příspěvku (a ilustraci výpočtu limitu) odhadovat, že 4000 Kč byly zřejmě placeny za 4 osoby na 2 dny (resp. noci), a potom cena ubytování za jeden den činí 500 Kč na osobu, tudíž odpovědností limit za škodu na vnesených věcech činí 50 000 Kč a ne 133 000 Kč, k čemuž dospěl odvolací soud. Je tedy pravděpodobné, že žalobce bude mít v řízení částečný úspěch, když žalovanému bude uloženo uhradit mu 50 000 Kč, přičemž mu současně může být uložena povinnost nahradit žalobci náklady soudního řízení ve výši 66,67 %.

Dřívější právní úprava se speciálním limitem pro cennosti, ale bez celkového limitu výše náhrady škody

Pro úplnost připomeňme, že odpovědnost ubytovatele za vnesené věci upravovalo do 31. 12. 2013 obdobně ust. § 433 odst. 1 zrušeného občanského zákoníku (obč. zák.), přičemž součástí tehdejší právní úpravy byl limit ve smyslu ust. § 434 odst. 1 obč. zák. spočívající v tom, že za klenoty, peníze a jiné cennosti se odpovídá jen do výše stanovené prováděcím předpisem (leďa by škoda na těchto věcech byla způsobena těmi, kteří v provozu pracují, nebo věci byly převzaty do úschovy, pak hradila bez omezení). Podle ust. § 1 nařízení vlády č. [258/1995](#) Sb. se za klenoty, peníze a jiné cennosti odpovídalo jen do výše 5000 Kč.

Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 20. 12. 2017, spis. zn. 25 Cdo 1483/2016 se zabývá rovněž otázkami odpovědnosti provozovatele ubytovacích služeb za vnesené věci, a shodou okolností se v projednávaném jednalo rovněž o neznámým pachatelem odcizená jízdní kola, a to v hodnotě 64 507,- Kč a 61 850,- Kč. Nejvyšší soud posuzoval povahu jízdních kol a dospěl k závěru, že jízdní kola vnesená do prostor ubytovacího zařízení nemají z hlediska objektivní odpovědnosti provozovatele hotelu podle ust. § 433 odst. 1 obč. zák. povahu cennosti (§ 434 odst. 1 obč. zák.), i když svou výjimečnou sestavou a výbavou přesahují hodnotu obvyklých turistických jízdních kol. Odpovědnost provozovatele ubytovacích služeb v takovém případě tedy nebyla limitována ani částkou 5000 Kč pro cennosti, ale ani obdobným limitem maximální výše náhrady škody jako je limit stonásobku ceny ubytování za jeden den, jaký zná současná právní úprava.

Rada, která napadne každého

K odcizení kol v dřívějším, jako druhém popisovaném, případě, kdy poškození žalobci dosáhli ve sporu (pomineme-li jen část příslušenství) plného úspěchu, došlo v r. 2011 v Krkonoších. Uvážíme-li, že v tu dobu se mohla cena ubytování zde za jeden den pohybovat někde řekněme kolem 350 Kč nebo 400 Kč, tak kdyby již tehdy platil současný limit stonásobku pro výši náhrady škody na

vnesených věcech, poškození žalobci by se domohli jen částečné náhrady škody zhruba ve výši více než poloviny nebo zhruba dvou třetin hodnoty odcizených kol. Jelikož cykloturistika je hojně provozovaným sportem a sportovní, horská kola, často dražší než ojetý automobil, jsou lákadlem pro zloděje, nezbyvá než oběma stranám – provozovatelům ubytovacích služeb, ale i ubytovaným, a zvláště pak majitelům dražších jízdních kol, doporučit pojištění. V rekreačních lokalitách, kde je ubytování levnější a pohybuje se nyní třeba kolem 300 Kč na den (taktéž i v atraktivních lokalitách mimo sezonu), ani stonásobek této částky nepokryje hodnotu odcizeného kola, ať již jej uhradí sám ubytovatel nebo jeho pojišťovna.



Richard W. Fetter,

právník specializující se na pracovní a občanské právo

© EPRAVO.CZ – Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe veřejných institucí](#)
- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací – režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)